

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ФІЗІОЛОГІЇ ім. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту фізіології ім. О.О.
Богомольця НАН України
академік НАН України

М.С. Веселовський

УХВАЛЕНО

Вченою радою Інституту фізіології ім. О.О.
Богомольця НАН України протокол від
09.12. 2024 № 16.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО КОМІСІЮ З НАУКОВОЇ ЕТИКИ ІНСТИТУТУ ФІЗІОЛОГІЇ
ім. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ НАН УКРАЇНИ**

1. Загальні положення

- 1.1. Комісія з наукової етики Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України (далі – Комісія) є консультативно-наглядовим органом при Вченій раді Інституту, який створюється для дотримання норм академічної доброчесності у науковій та освітній діяльності.
- 1.2. Комісія здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України, Статуту Інституту, Кодексу академічної доброчесності НАН України, внутрішніх нормативних документів, а також цього Положення.
- 1.3. Комісія є постійно діючим органом. Її склад, повноваження та рішення затверджуються Вченою радою Інституту.

2. Мета і завдання Комісії

- 2.1. Метою діяльності Комісії є забезпечення етичних стандартів у наукових дослідженнях, запобігання порушенням академічної доброчесності та сприяння формуванню культури відповідального наукового середовища.
- 2.2. Основними завданнями Комісії є:
 - розгляд фактів можливих порушень академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, фабрикація, неетичне поведіння тощо);
 - проведення внутрішнього етичного аналізу досліджень, що виконуються в ІФБ;

- надання рекомендацій щодо етичних аспектів наукових проєктів і публікацій;
- інформування Вченої ради про результати розгляду випадків порушення доброчесності;
- ініціювання освітніх заходів з питань наукової етики.

3. Склад Комісії

3.1. Комісія формується з числа наукових співробітників Інституту, які мають бездоганну наукову репутацію та досвід у сфері досліджень і етики.

3.2. До складу Комісії входять:

- Голова Комісії – академік НАН України Шуба Ярослав Миронович;
- Секретар Комісії
- Члени Комісії

3.3. Голова Комісії затверджується на Вченій раді Інституту.

3.4. Секретар Комісії обирається із членів Комісії на її засіданні шляхом простого голосування

3.5. Склад Комісії затверджується наказом директора Інституту та погоджується Вченою радою.

3.6. У разі необхідності, за рішенням Вченої ради, до складу Комісії тимчасово можуть додатково включатися фахівці з відповідного напрямку досліджень, якщо це потрібно для розгляду конкретної справи.

4. Організація роботи

4.1. Комісія працює за планом, який затверджується Головою Комісії, та скликається у разі надходження звернень або виявлення фактів, що потребують етичного аналізу.

4.2. Засідання Комісії вважається легітимним, якщо на ньому присутні більше половини затвердженого складу Комісії.

4.3. У разі відсутності Голови Комісії, присутні члени на початку засідання обирають Голову засідання з-поміж свого складу простою більшістю голосів.

4.4. Рішення Комісії ухвалюються колегіально простою більшістю голосів.

4.5. Комісія має право:

- звертатись до структурних підрозділів Інституту за поясненнями чи документами;
- запрошувати на засідання осіб, які є учасниками або свідками розглядуваної ситуації;
- ініціювати перевірку матеріалів (рукописів, звітів, дипломних/дисертаційних робіт тощо);
- ініціювати припинення або перегляд дослідницьких проєктів у разі виявлення етичних порушень.

4.4. Усі рішення та висновки Комісії подаються на розгляд та затвердження Вченої ради Інституту.

5. Порядок розгляду звернень

5.1. Звернення до Комісії можуть бути подані як у письмовій, так і в електронній формі на ім'я Голови Комісії або через Вчену раду.

5.2. Комісія проводить попередній розгляд і, у разі потреби, ініціює збір додаткової інформації.

5.3. Після завершення розгляду Комісія:

- формулює висновок щодо наявності/відсутності порушень;
- за необхідності – пропонує санкції або профілактичні заходи;
- передає висновок на затвердження Вченої ради.

6. Заходи у разі встановлення порушень

6.1. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності, Комісія може ініціювати застосування таких заходів впливу (залежно від характеру та ступеня порушення):

- усне або письмове застереження;
- офіційне попередження;
- винесення догани;
- тимчасове обмеження у поданні на конкурси та премії Інституту, НАН України або інші;
- звернення до Вченої ради щодо анулювання висновку про наукову новизну або рекомендацію до публікації;
- повідомлення редакцій наукових журналів у разі виявлення плагіату;
- звернення до відповідних органів для перегляду чи відкликання захищених робіт або наукових звань.
- Інші заходи

6.2. Заходи, запропоновані Комісією, реалізуються після затвердження відповідного рішення Вченою радою Інституту.

7. Заключні положення

7.1. Положення може бути змінено або доповнено за рішенням Вченої ради.

7.2. Комісія у своїй діяльності керується принципами неупередженості, конфіденційності, прозорості та законності.